

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рідель Тетяна Миколаївна

к.пед.н, старший викладач кафедри іноземних мов

Сумського національного аграрного університету

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6980-7975>

e-mail: tridel@ukr.net

тел.: +380 50 512 63 05

Проблема мотивації у вивченні іноземної мови, на думку М. Роста [1], є найважливішою, перед якою блякнуть проблеми методології викладання. Насправді, проблеми в мотивації виникають хоча б тому, що: 1) немає великої можливості включити студентів у середовище спілкування іноземною мовою; 2) немає достатньої кількості носіїв мови, з якими можна було б здійснювати комунікацію. Таким чином, студент повинен мати просто екстраординарну внутрішню і зовнішню мотивацію, щоб вивчати іноземну мову. Не дарма К. Еймс [2] наводить цитату Т. Белла: «Є три речі, про які ви повинні пам'ятати в освіті. Перша річ – мотивація. Друга річ – мотивація. Третя – мотивація». Дослідження по мотивації визначають її як орієнтацію на цілі. Ця орієнтація може бути позитивною, негативною або амбівалентною (двоїстою). К. Вільямс [3] виділяє п'ять основних компонентів для підвищення мотивації студентів: студент, вчитель, зміст, метод / процес, оточення.

Ця проблема досліджується в рамках діяльнісного підходу до навчання, розробленого С. Л. Рубінштейном. О. М. Леонтьєвим та ін. В області навчання іноземній мові психологічні питання мотивації вирішуються в роботах А. А. Алхазішвілі, І. О. Зимньої, О. О. Леонтьєва, Н. М. Симонової та ін.

Поширення англійської мови, зростаюча кількість тих, хто вивчає англійську мову привели до появи різних методів і технологій її викладання.

Поява інформаційних технологій докорінно змінила характер викладання, зробивши процес навчання більш захоплюючим і продуктивним.

Найчастіше використовують такі елементи інформаційних технологій в навчальному процесі: електронні підручники та посібники, що демонструються за допомогою комп'ютера; мультимедійний проектор; інтерактивні дошки; електронні енциклопедії та довідники; програми тестування, освітні ресурси Інтернету; матеріали для дистанційного навчання; проекти і презентації.

Вивчення англійської мови з використанням інформаційних технологій у нашому закладі вищої освіти дає студентам можливість брати участь у заняттях з використанням мультимедіа, конференціях, олімпіадах, рубіжному і екзаменаційному тестуванні, навчатися дистанційно і т.і.

Класичні та інтегровані заняття в супроводі мультимедійних презентацій, on-line тестів і програмних продуктів дозволяють студентам отримувати знання в більш продуктивній формі.

Комп'ютерне заняття, розроблене засобами PowerPoint – це тематично і логічно пов'язана послідовність інформаційних об'єктів, що демонструється на екрані або моніторі. В ході заняття використовуються різні інформаційні об'єкти: зображення (слайди), звукові і відео-фрагменти. Ефективність роботи зі слайдами, зображеннями та іншими демонстраційними матеріалами буде набагато вище, якщо доповнювати їх показом схем, таблиць. Після таких занять вивчений матеріал залишається у студентів в пам'яті як яскравий образ і допомагає викладачеві стимулювати їх мотивацію.

Створення і використання мультимедійних презентацій в Microsoft PowerPoint є ефективним способом навчання, який допомагає студенту усвідомлювати себе активним суб'єктом пізнання. Використання комп'ютерної презентації на занятті дозволяє:

- 1) застосовувати велику кількість ілюстративного матеріалу, створюючи наочні ефектні зразки у вигляді схем, діаграм, графічних композицій і т. п.;
- 2) інтенсифікувати заняття, виключивши час для написання матеріалу на дошці;

3) залучити студентів в самостійний процес навчання, що особливо важливо для розвитку їх загальнонавчальних навичок;

4) акцентувати увагу студентів на значущих моментах викладеної інформації;

5) впливати відразу на кілька видів пам'яті: зорову, слухову, емоційну і в деяких випадках моторну.

Важливим аспектом використання інформаційних технологій на заняттях з англійської мови є проектна діяльність. Мультимедійні презентації активно увійшли в процес навчання. Студенти використовують Інтернет для збору матеріалу для своїх проектів. Вивчення теми або розділу завжди закінчується повторенням, закріпленням і узагальненням. Усі ці елементи можна об'єднати, запропонувавши студентам на завершальному етапі кожної теми створити мультимедійний проект. При створенні презентації їм надається чудова можливість систематизувати набуті знання і навички. Дуже важливо дати відчуття студентам інтерес до самостійної творчої роботи, відчуття значимість результатів своєї роботи, так як презентація – це готовий методичний матеріал для уроку. Необхідно відзначити, що з кожним роком студенти виконують презентації з великим інтересом, більш якісно, професійно, відчуваючи свою успішність і вдосконалюючись у своїх навичках і вміннях.

Проектна діяльність студентів з використанням презентації має кілька позитивних аспектів:

1. По-перше, самостійна творча робота студентів по створенню комп'ютерних презентацій якнайкраще розширює запас активної лексики іноземної мови;

2. По-друге, створення презентації підвищує рівень практичного володіння англійською мовою та комп'ютером;

3. І, головне, цей вид роботи формує у студента навички самостійної діяльності та ініціативність, так як він сам визначає, що конкретно буде містити презентація, в якій формі і як вона пройде.

Таким чином, можна зробити висновок, що презентація – це можливість студентів висловити власні ідеї в творчо продуманій і зручній для них формі.

У Сумському національному аграрному університеті також ведеться навчання з використанням дистанційних освітніх технологій за усіма освітніми напрямками. Дистанційне навчання має ряд переваг: це навчання на відстані, яке організовується з допомогою сучасних інформаційних технологій; це можливість самостійно працювати з навчальними комп'ютерними матеріалами; це перспектива отримати вищу освіту без відриву від виробництва та у зручний для студента час; це можливість скласти іспити і заліки, брати участь в онлайн семінарах, тренінгах, отримувати індивідуальні консультації, не виходячи з дому. Для студентів, що навчаються дистанційно, розроблені електронні навчально-методичні комплекси Moodle, які включають в себе навчальні відео лекції, тексти, вправи, питання для самоконтролю, словник термінів з дисципліни, а також покажчик посилань на інтернет-ресурси, де можна отримати додаткові знання з усіх дисциплін навчального плану обраної студентом спеціальності. Усе, що необхідно студенту, який навчається дистанційно, це комп'ютер з операційною системою Windows і доступ в Інтернет. При навчанні із застосуванням дистанційних освітніх технологій не існує вікових, професійних, освітніх обмежень.

Перевагами електронних підручників є: по-перше, їх мобільність, по-друге, доступність зв'язку з розвитком комп'ютерних мереж, по-третє, адекватність рівню розвитку сучасних наукових знань. З іншого боку, створення електронних підручників сприяє також вирішенню і такої проблеми, як постійне оновлення інформаційного матеріалу. Крім того, за допомогою електронних підручників здійснюється контроль знань – комп'ютерне тестування.

Можливості використання Інтернет ресурсів величезні. Глобальна мережа Інтернет створює умови для отримання будь-якої необхідної студентам і викладачам інформації, що знаходиться в будь-якій точці земної кулі: новини, краєзнавчий матеріал, зарубіжна література т.і. На заняттях з іноземної мови Інтернет допомагає вирішити цілий ряд дидактичних завдань: сформувати

навички і вміння читання, використовуючи матеріали глобальної мережі; удосконалювати вміння писемного мовлення студентів; поповнювати їх словниковий запас; сформувані у студентів стійку мотивацію до вивчення англійської мови. Крім того, робота спрямована на вивчення можливостей Інтернет - технологій для розширення кругозору студентів, підтримання ділових зв'язків і контактів зі своїми однолітками в англійськомовних країнах.

Електронний словник поєднує в собі функції пошуку потрібної інформації, демонстрації мовних закономірностей і дає можливість освоїти навчальний матеріал за допомогою спеціальної системи вправ. Використання електронних on-line словників видається особливо зручним при необхідності перекладу не однієї словникової одиниці, а відразу деякої їх кількості, наприклад при роботі з «ключовими словами» тексту, діалогу і т.і., при виконанні вправ з навчання читання на передтекстовому етапі. І звичайно, можливість використання практично будь-якого словника через Інтернет економить час і сили.

Необхідно підкреслити, що впровадження в навчальний процес інформаційних технологій зовсім не виключає традиційні методи навчання, а гармонійно поєднується з ними на всіх етапах навчання. Використання нових технологій дозволяє не тільки підвищити ефективність навчання, але і стимулювати студентів до подальшого вивчення іноземної мови.

Список використаних джерел:

1. Michael Rost. Generating Student Motivation. Michael Rost Series Editor of World View [електронний ресурс] – Режим доступу: www.longman.com/worldview.
2. Carol A. Ames. What teachers need to know [електронний ресурс] Режим доступу: http://www.unco.edu/cebs/psychology/kevinpugh/motivation_project/resources/ames90.pdf.
3. Caroline C. Williams. Five key ingredients for improving student motivation. California State University, Stanislaus Caroline C. Williams University of Wisconsin, Madison [електронний ресурс] – Режим доступу: www.aabri.co.manuscripts/11834